

A ÎNVĂȚA CUM SĂ ÎNVEȚI

A. **LUAREA DECIZIILOR** – ia în considerare factorii etici, de siguranță și sociali în luarea deciziilor.

1. Identifică normele sociale și considerentele de siguranță care ghidează comportamentul, explicând de ce actele neprovocate care îi rănesc pe alții sunt greșite.
2. Demonstrează cunoașterea felului în care normele sociale afectează luarea deciziilor și comportamentul, precum și abilitatea de a respecta propriile drepturi și cele ale altora.
3. Analizează motivele regulilor din școală și societate evaluând felul în care onestitatea, respectul, corectitudinea și compasiunea ne permit luarea în considerare a nevoilor altora atunci când luăm decizii.
4. Evaluează cum normele sociale și așteptările privind autoritatea influențează deciziile și acțiunile personale și demonstrează răspunderea personală în luarea unor decizii etice.
5. Aplică raționamentele etice pentru evaluarea practicilor din societate și examinează felul cum normele diferitelor societăți și culturi influențează deciziile și comportamentele membrilor lor.

Ca în orice altă activitate, luarea deciziilor este o abilitate care poate fi învățată și nu contează dacă decizia este din viața personală sau profesională.

Principiul 1: Concentrează-te să iei decizia corectă mai degrabă decât să o iei prin ghicit corect.

Deciziile bune și ghicitul corect sunt în mod clar diferite. Cineva poate face o greșeală prin luarea deciziei corecte sau poate să obțină un rezultat bun luând o decizie greșită.

		Decizia	
		Bună	Greșită
Rezultat	Rezultatul corect	OK	Noroc
	Rezultatul greșit	Ghinion	Posibilitatea de a învăța

Principiul 2: Stabilirea de obiective:

Nu fii Alice:

Pisica numai a zâmbit când a văzut-o pe Alice. Arăta binevoitoare, ea s-a gândit: totuși are gheare **FOARTE** lungi și o mulțime de dinți, așa că ea s-a gândit că ar trebui tratată cu respect.

‘Pisică de Cheshire,’ a început ea, mai degrabă timid, dat fiind că nu știa deloc dacă îi va plăcea numele: totuși, pisica a zâmbit puțin mai larg. ‘Așadar, îi place până acum,’ s-a gândit Alice și a continuat. ‘Ai putea să-mi spui, te rog, în ce parte să o iau de aici?’

‘Acest lucru depinde mult de unde vrei să ajungi,’ a spus Pisica.

'Nu prea îmi pasă unde --' a spus Alice.

'Atunci nu contează încotro o iei,' i-a spus Pisica.

Dacă ne stabilim obiectivele a priori, noi vom acționa conform acestor obiective în loc să acționăm la întâmplare, în funcție de circumstanțe. Dacă suntem conștienți că ne-am stabilit niște obiective, atunci vom acționa ca atare. Dacă nu, probabil vom acționa la întâmplare, în funcție de circumstanțe.

Un alt mod de a spune: Cu cât este mai definită viziunea ta, cu atât îți va fi mai ușor să-ți stabilești niște scopuri și obiective. Acest lucru te va face să te concentrezi asupra lucrurilor care te ajută să îți atingi scopurile.

Dacă nu știm unde vrem să ajungem, probabil nu o să ajungem nicăieri.

Principiul 3: Prezintă problemele într-un mod realist

Trebuie să admitem că nu suntem supraoameni. Încearcă să stabilești obiective și să anticipezi problemele cât mai realist cu putință.

Principiul 4: Nu te amăgi

Nu te limita la presupuneri. Este ușor să greșim dacă suntem înconjurați numai de oameni care întotdeauna aprobă și niciodată nu critică.

Principiul 5: Acordă atenție informației relevante

Accesarea și folosirea informațiilor relevante vor oferi asistență importantă în luarea deciziei corecte. Nu te baza pe presupuneri.

Principiul 6: Gestiunea incertitudinilor

Este bine să admitem că uneori lucrurile nu o iau în direcția în care ne așteptăm noi să o ia. Este o bună idee să ne gândim și să anticipăm orice ar putea împiedica progresul. Nu subestima consecințele viitoare ale acțiunilor din prezent.

Principiul 7: Fii creativ; oferă alternative

Prima alternativă nu este întotdeauna cea mai bună. Alternativele ne ajută să luăm o decizie mai bună. De aceea, este bine să creăm alternative. Cu cât mai multe, cu atât mai bine.

Principiul 8: Fii conștient de faptul că deciziile tale au consecințe

Tindem să judecăm deciziile noastre în funcție de eficacitatea lor, dar adesea ignorăm consecințele lor. Când evaluăm alternativele, este o bună idee să luăm în considerare nu numai riscurile, dar și consecințele acestora.

Principiul 9: Du la îndeplinire deciziile tale

Nu întârzia lucrurile. Nicio decizie nu este bună dacă nu o pui în practică: deciziile trebuie urmate de acțiune. Înainte de a alege o alternativă, nu uita cât de ușor este să o pui în practică. Dacă îți petreci timpul luând decizii care nu vor fi realizate niciodată, probabil îți pierzi timpul.

Principiul 10: Fii conștient că nu se rezumă totul la raționalitate.

Raționalitatea este limitată, la urma urmelor, din cauza noastră. Această limitare este legată de trăsăturile personalității, cum sunt teama, rușinea, etc. În funcție de ce fel de persoană suntem, noi vom construi raționalitatea într-un fel sau altul.

Dezvoltarea organizațiilor este cumva limitată când este vorba de munca în grupuri. Un grup de oameni poate decide în mod colectiv asupra cursului unei acțiuni, care este suma preferințelor multor indivizi din grup. Acest lucru exprimă dorința indivizilor de a nu “răsturna barca”.

A ÎNVĂȚA CUM SĂ ÎNVEȚI

B. *CONȘTIINȚA DE SINE* – aplică abilitățile de luare a deciziilor pentru a trata în mod responsabil situațiile sociale și din mediul academic.

1. Identifică o serie de decizii pe care studenții/profesorii le iau la școală și fac alegeri pozitive când interacționează cu colegii.
2. Identifică și aplică pașii luării sistematice a deciziilor, generând soluții alternative și evaluând consecințele acestora pentru o serie de situații în mediul academic și social.
3. Analizează felul în care abilitățile de luare a deciziilor îmbunătășesc obiecțiile de studiu/muncă și performanțele și evaluează strategiile pentru a rezista presiunilor de a se angaja în activități nesigure sau neetice.
4. Evaluează abilitățile personale pentru a colecta informații, genera alternative și anticipa consecințele deciziilor, aplicând abilitățile de luare a deciziilor pentru a stabili relații sociale și de muncă responsabile.
5. Analizează felul în care luarea responsabilă a deciziilor afectează alegerea carierei și relațiile interpersonale și de grup.

Învățarea depinde de tine, nu de ceea ce ți se predă.

Cât de mult știi despre conștiința de sine și învățare?

Permite-mi să dau câteva exemple care implică învățarea:

1. Nevoile. Uneori, noi cauzăm anumite nevoi, altele nevoile ne sunt impuse; ca atunci când profesorii spun studenților lor că este “nevoie” să facă ceva.
2. Nevoile conduc la acțiune. Rezultatul întreprinderii unei acțiuni este în mod normal achiziția unor cunoștințe sau abilități prin experiență, practică sau studiu.
3. Rezultatul acțiunii noastre poate fi apreciere sau evaluare. Dacă ne gândim la un mediu de predare-învățare, totul se poate rezuma la admis sau respins.

Ai putea gândi că totul se sfârșește aici, dar de fapt procesul de învățare abia acum începe cu adevărat. Totul depinde de interpretarea ta a răspunsului pe care l-ai primit în urma evaluării. Te-ai putea simți blocat și poți încerca să găsești ceva sau pe cineva pe care să dai vina; te-ai putea simți ușurat pentru că întregul proces nu te-a pus la grea încercare. Dar poți învăța foarte multe din feedback. Feedback-ul te poate ajuta să analizezi ce ai vrut să obții; ceea ce ai obținut de fapt și care sunt opțiunile pe care le ai pentru îmbunătățire.

Cum reacționezi la feedback? Ce faci când lucrurile nu se întâmplă așa cum te-ai gândit? Ce-ți trece prin minte?

Gândește-te la felul în care ai asimilat feedback-ul și dacă te ajută să înveți.

A ÎNVĂȚA CUM SĂ ÎNVEȚI

C. *RELAȚIILE INTERPERSONALE* – contribuie la bunăstarea școlii și comunității.

1. Identifică și joacă rolurile care contribuie la clasă și în familie.
2. Identifică și joacă rolurile care contribuie la clasă și comunitatea locală.
3. Evaluează propria participare la eforturile de a adresa și identifica nevoile din școala proprie și comunitatea locală.
4. Planifică, implementează și evaluează propria participare la activitățile și organizațiile care îmbunătățesc climatul școlar și participă la efortul de grup pentru a contribui la propria comunitate locală.
5. Lucrează în cooperare cu alții pentru a planifica, implementa și evalua un proiect care adresează o nevoie identificată în propria școală și într-o comunitate mai largă.